

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0340159 Nygårdsmyr

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 -områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges.

Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man från i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet.

Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Begreppsförklaringar Natura 2000

SPA - Område som genom regeringsbeslut klassificerats som särskilt skyddsområde i enlighet med EU:s fågeldirektiv (2009/147/EEG).

pSCI - Område som är föreslaget av regeringen, men ännu ej antaget av EU-kommissionen.

SCI - Område som, i den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regionerna det tillhör, väsentligt bidrar till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos någon av livsmiljöerna i bilaga 1 i art- och habitatdirektivet eller någon av arterna i bilaga 2 i samma direktiv. Områden som kan bidra till att nätverket Natura 2000 blir sammanhängande och som väsentligt bidrar till bibehållandet av den biologiska mångfalden inom den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regioner (kontinental, boreal, alpin, marin östersjön och marin atlantisk) som avses.

SAC – Område av gemenskapsintresse (SCI) som av regeringen med stöd av MB (Miljöbalken) 7 kap. 28 § förklarats som särskilt bevarandeområde.

Gynnsamt bevarandetillstånd

En arts bevarandestatus anses gynnsam när:

- populationsutvecklingen visar att arten på lång sikt kommer att förbli en del av sin livsmiljö
- dess naturliga utbredningsområde inte minskar och sannolikt inte heller kommer att minska
- tillräckligt mycket livsmiljö finns för att arten ska bibehållas på lång sikt.

En naturtyps bevarandestatus anses gynnsam när:

- dess naturliga utbredningsområde och de ytor den täcker är stabila eller ökande
- de strukturer och funktioner som krävs för att livsmiljön ska bibehållas finns kvar under överskådlig framtid
- bevarandestatusen hos dess typiska arter är gynnsam.

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0340159 Nygårdsmyr

Kommun: Gotland

Områdets totala areal: 41,7 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2018-12-01

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2018-12-20

Markägarförhållanden: Naturskyddsföreningen på Gotland.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

7210 - Agkärr

9010 - Taiga

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

---Prioriterade bevarandevärden---

Inom Natura 2000-området Nygårdsmyr är de prioriterade bevarandevärdena områdets; Agkärr (7210) och Taiga (9010).

---Motivering---

Många av de myrar som det en gång fanns så mycket av på Gotland är idag utdikade och omvandlade till jordbruksmark. En myr som dock ännu inte dikats ut är Nygårdsmyr som därmed har ett högt bevarandevärde främst för sin storlek, men också för sin unika dynamik som finns i en myr.

---Prioriterade åtgärder---

Igenväxningsproblematiken i området behöver åtgärdas, vilket kan utföras genom agslåtter och borttagning av vedartad växtlighet. För myrens framtida dynamik är det av största vikt att myren restaureras och röjs.

Beskrivning av området

Nygårdsmyr ligger belägen en kilometer väster om Kräklingbo kyrka och är en av Gotlands största kvarvarande myrar. Hela myren omfattar ca. 90 hektar, varav drygt 40 hektar är Natura 2000-område.

En myr är en våtmark där det organiska materialet som produceras inte bryts ner helt, vilket till största del beror på syrebrist. Det organiska materialet ackumuleras istället i form av torv som är delvis förmultnade växtdelar. Torvbildningen kan upphöra om myren dikas ut så att den periodvis helt torkar ut. De döda växtdelarna kan då komma i kontakt med syre. I Nygårdsmyr utgörs lagerföljden av ett högst 1,25 meter tjockt lager av kärrtorv på bleke, samt att det i den östra delen förekommer lergyttja.

Nygårdsmyr är den nedersta myren i ett stort system av myrar och vattendrag. Den får en stor del av sitt vatten från utdikade och uppodlade stormyrar som Tingsmyr, Dyngmyr samt Norra och Södra Stormyr. Dessa myrars effektiva dikningssystem medför att stora mängder vatten på kort tid rinner ut i Nygårdsmyr vid situationer med hög nederbörd. För att undvika situationer med extremhögvatten reglerades Nygårdsmyr 1967, då en kanal på nästan en kilometer grävdes ut i myrens norra del vid bildandet av en vall. Under 1980-talet rensades den övre delen av Histillesån vid det östra utloppet, vilket kraftigt påverkat myren negativt genom en sänkning av avrinningsnivån. Mindre grävda kanaler finns även i den södra delen av myren.

Att Nygårdsmyr utgör uppsamlingsområde för flera utdikade stormyrar har bland annat medfört att slamdepositionen ökat kraftigt. Nästan inga klarvattenytor finns kvar. Ett delta i den västra delen av Natura 2000-området som täcker hela 25 hektar av myrytan har utbildats vid utloppet från avgreningen av den grävda kanalen. Myren har här grundats upp och vegetationen domineras helt av sälg och vide. Inom resterande delar av myren domineras vegetationen av vass och ag. Inom mindre partier dominerar bunkestarr, trådstarr, knappag, trubbtåg, älgört, bredkaveldun och kärrtörel. Örtinnehållet är påtagligt inom flera av myrytans olika vegetationstyper. Här märks bland annat strandlysing, fackelblomster, svärdsilja, vattenmynta, mannagräs, strandklo, sjöfräken, vattenklöver och kärrsilja. I bottenskiktet märks på flera håll rikliga förekomster av näckmossa. Spjutmossa och lungmossa är spridda. Ett stort antal videbuskage har etablerat sig ute i myren. I södra delen av myren finns en bred lag utbildad och här växer bunkestarr och trådstarr.

Kantzonerna runt myren är smala och på flera håll igenväxande. Fina kantzoner finns utvecklade längs träskets östra och södra sidor. Vegetationen utgörs här av flacka gräskärr. Här växer blåtåtel, hirsstarr, blodrot, slankstarr, vattenmåra, vildlin och blodtopp. I bottenskiktet växer späd skorpionmossa, korvskorpionmossa, guldspärrmossa och kärrspärrmossa. En del av kantzonerna är örtrika och här växer spikblad, vattenmynta, kärrsilja, smalfräken, älgört, revsmörblomma, gul svärdsilja och pors. Andra förekommande arter är ängsruta, sumpförgätmigej, kråklöver, gulvial, tvåblad, sumpnycklar och den sällsynta pipstakran.

Nygårdsmyr har två utlopp, ett i norra delen av myren och ett i östra delen. Båda utloppen rinner över hållmarker och kantas av mossor som näckmossa, spjutmossa, stor skedmossa, skogspraktmossa och kärrbryum. Myren påverkas påtagligt av den kanalisering som har gjorts genom myrens norra del. Kanalisering ligger både inom och utanför Natura 2000-gränsen. Myrens läge som mottagare av vatten från stora arealer åkermark har medfört att den mottar ett påtagligt tillskott av närsalter. Myrar och andra våtmarker kan fungera som kvävefällor genom att de tar

upp kväve som annars hade transporterats vidare till havet. Detta förutsätter dock att vattnet inte rinner direkt vidare ut genom de diken som finns i myren, eftersom vattnets upphållstid i myren har en avgörande betydelse. Våtmarkerna fungerar som kvävefällor främst på två sätt: vegetationen tar upp kväve för sin egen tillväxt, varefter de antingen skördas och förs bort eller lagras som torv, eller nitraten (en form av kväve) omvandlas av bakterier till kvävgas och avgår till luften.

Nygårdsmyr har tidigare hyst ett rikt fågelliv med bland annat en skrattmåskoloni, häckande svarttärna, trana, svarthakedopping och brushane. Efter att regleringen av myren genomfördes har den delvis växt igen och flera häckfågelarter försvunnit. Myren hyser idag häckande enkelbeckasin, sävsparv, vattenrall och ibland även småfläckig sumphöna. Brun kärrhöök förekommer också. Trots en minskning i antalet häckande arter betecknas Nygårdsmyr som en av Gotlands fågelrikaste myrar.

Insektsfaunan är rikast i myrens norra del beroende på att vegetationen här har störst variation. Här påträffas bland annat en rad arter kortvingar, dykare, vattenbaggar och jordlöpare, varav några är sällsynta. I myrens västra del påträffas olika lövförnaarter, vilket är en följd av att området håller på att växa igen. Vissa skalbaggsarter som är knutna till skog finns också i området, främst i den södra delen. Ytterligare vattenståndssänkningar i myren skulle antagligen leda till att en rad mycket sällsynta insektsarter försvinner och ersätts med mer triviala arter.

Agslätter har utförts i myren under 2014 på en mindre testyta med positivt resultat. I den västra delen av myren har även Salix röjts.

Vad kan påverka negativt

Igenväxning och de förändrade hydrologiska förhållandena är de två största hoten mot Nygårdsmyr.

---Igenväxning---

Stora delar av agmyren är igenväxt av vedartade växter av främst vide. Den ökade näringstillförseln som en följd av utdikningen, bidrar till en ökad torvtillväxt samt invandring av vedväxter. Avsaknaden av hävd i området under de senaste åren har också bidragit till den pågående igenväxningen. Näringstillförseln från omgivande jordbruksmark samt från diken gör att torvtillväxten ökar, vilket i sin tur bidrar till att andra växter kan få fäste.

---Ingrepp och störning---

Utdikning av våtmarker leder till förändrade hydrologiska förhållanden och uttorkning av hela eller delar av våtmarken. Detta skadar den hydrologiska, hydrokemiska och biologiska balansen och minskar det biologiska värdet i myren. Dikning är ett av de största hoten mot våtmarker. Om vattenståndet sjunker ökar också igenväxningstakten på myren. Dessutom leder diken ut näringsrikt slam från närliggande jordbruksmarker till våtmarken.

Torvtäkt innebär att en myr helt förstörs. Torvtillväxten är mycket långsam och de förhållanden som rådde innan torvtäkten kan aldrig återfås. Skogsbruk i anslutning till myren och anläggandet av skogsbilvägar kan leda till hydrologiska störningar och ökad tillförsel av näringsämnen till myren.

---Påverkan på hydrologi och hydrokemi---

De utdikningar som gjorts i området och grävning av kanalen har lett till att myrens hydrologi ändrats drastiskt. Det faktum att vattnet leds bort från myren gör att igenväxningsvegetation lätt tar över. Då myren utgör den nedersta myren i ett större komplex får Nygårdsmyr tillförsel av vatten från flera olika myrar, vilket också ökar näringstillförseln i myren. Ytterligare utdikning av

myren samt sänkning eller breddning av kanalen som ger en snabbare avrinning från myren riskerar att skada myren ytterligare och utgör därför hot mot området. Även ett minskat tillflöde av vatten till myren, eller andra åtgärder som kan minska vattennivån, riskerar att vidare skada myren. Ytterligare höjda närsaltnivåer i det tillrinnande vattnet påverkar myren negativt.

---Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar---

Artsammansättningen i fältskiktet kan förändras till följd av luftburet kvävenedfall. Surt nedfall och andra luftburna föroreningar kan påverka både flora och fauna i området. Kalkberggrunden har dock en buffrande effekt som motverkar försurningen.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsinriktade ändamål som skötsel och förvaltning av det berörda området (7 kap. 28 a § miljöbalken).

- Området ligger inom Riksintresse för Naturvård.
- Området ligger inom Riksintresse för Kulturmiljövård.

---Slätter---

I Nygårdsmyr sker torvtillväxt och invandring av vedväxter på lång sikt. En åtgärd som förhindrar detta är slätter av ag, vilket gynnar naturtypen i ett längre perspektiv. Slättern bidrar också till att upprätthålla eller återupprätta variationen i en agmyr eftersom agslätter kan leda till att öppna vattenspeglar bildas. I en mindre del av Nygårdsmyr har slätter av ag utförts av Naturskyddsföreningen år 2014. Agslätter var tidigare mycket vanligt på Gotland, men inte i Kräklingboområdet, då agtak inte har varit lika vanligt här. Myren slogs dock regelbundet fram till 1930-talet samt under några år efter andra världskriget i syfte att ge foder åt boskapen. Det är sannolikt att fortsatt regelbunden slätter är gynnsamt för naturtypen, både för att skapa ytor med öppen vattenspegel samt för att förhindra igenväxning. Vid ogynnsam bevarandestatus av habitatet som till exempel igenväxning, bör slätter utföras. Dock får inte slättern påverka myren negativt genom djupa körspår eller liknande. Slättern bör inte heller utföras varje år eller över hela ytan samtidigt. Mindre partier bör tas i etapper och vissa delar lämnas till fåglar. Slättern bör ske med ett sådant mellanrum att det skapas en mosaik av öppna vattenytor, ag och andra våtmarksväxter. Slättern utförs vid en tidpunkt då fåglarna häckat färdigt och inte kan störas.

---Röjning---

Utdikning och det stora tillskottet av näringsämnen från kringliggande jordbruksmarker, samt avsaknaden av hävd, har lett till omfattande igenväxning av Nygårdsmyr. Igenväxningsvegetationen med Salix bör omgående avlägsnas i syfte att öppna upp myren samt ett försök att återställa våtmarkens naturliga dynamik för att undvika att områdets höga naturvärden går förlorade. Röjningar i myren är dock svåra att utföra utan att det uppkommer stora skador på marken på grund av låg bärighet och att området ligger relativt otillgängligt till.

---Återställning av hydrologiska förhållanden---

Omfattande hydrologiska restaureringar i och utanför Natura 2000-området krävs för att uppnå gynnsam bevarandestatus. Utdikningen/grävningen av kanalen påverkade myren negativt genom att den förlorat sin naturliga karaktär. När vatten inte längre hålls kvar i myren, blir marken torrare och torven inte längre syrefri. Det ger möjligheter för vedväxter och andra växter att etablera sig och en igenväxning av agmyren kan ske. Innan en hydrologisk återställning av myren kan genomföras ska den föregås av en omfattande hydrologisk undersökning i och utanför Natura 2000-området.

---Återupptaget bete---

Efter genomförda röjningar och agslåtter är det aktuellt att återuppta bete i tidigare betade delar.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

7210 - Agkärr

Areal: 32 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 32,45 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den störstadelen av Natura 2000-området utgörs av naturtypen agkärr med en mindre andel i den västra delen bestående av icke Natura 2000-typer.

Generell beskrivning

Naturtypen bildas i kalkrika kärr, sjöpartier eller stränder, men kan ibland utgöras av ett successionsstadium av blöta, igenväxande rikkärr som lämnats utan hävd. Agkärr består av gotlandsag och förekommer i olika mängd och utbredning. Allt ifrån små bestånd av vegetationsmosaiker med en artrik och lågväxt rikkärrsvegetation till områden med nästan enartsdominerande bestånd av ag förekommer. Agkärren kan vara både öppna och trädklädda. I de trädklädda agkärren med lång kontinuitet i trädsiktet bör skogsbruk undvikas alternativt bedrivas med stor naturvårdshänsyn.

För att uppnå en gynnsam bevarandestatus behöver många förutsättningar vara rätt. De hydrologiska förhållandena behöver vara intakta samt att hydrokemin behöver vara opåverkad. I detta ingår att torv inte oxideras som en följd av antropogena ingrepp utan endast som en följd av naturliga förändringar. Om karaktärsarterna och de typiska arterna: höstspira, ängsnycklar, bläddror *Utricularia* spp., korvskorpionmossa och kransalger *Chara* spp. återfinns i området anses naturtypen ha en gynnsam bevarandestatus med avseende på näringsbelastning och hydrologisk stabilitet. Massuppträdande av bunkestarr, älgört, svärdsilja och viden *Salix* spp. betraktas som negativa indikatorarter i agkärr och indikerar hydrologisk påverkan samt förhöjd kvävestatus.

Täckningsgraden av botten- fält- busk och trädsikt bör inte förändras till att bli nämnvärt glesare eller tätare, undantaget fall där förändringen är en för habitatet positiv effekt av restaureringsåtgärder. Fortsatt hävd som innebär en viss form av slyröjning och agtäkt för att förhindra igenväxning, behövs i vissa objekt beroende på habitatets utformning. Ingen påtaglig minskning bör ske av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

Naturtypen är känslig för ett antal störningar. Tillkommande och existerande ingrepp i form av dikning och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt, vilket i sin tur kan ge konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet.

Torvbrytning är ett stort hot mot habitatet idag då det finns en risk för att efterfrågan på torv som energikälla och jordförbättringsmedel blir större. Genom att anlägga skogsbilvägar över eller i närheten av habitatet kan hydrologin och/eller hydrokemin i området förstöras. Skogsbruk och andra företag som innebär att fastmarksholmar och närliggande fastmark avverkas kan innebära är näringsämnen läcker ut på myren och att de hydrologiska förhållandena ändras.

Skogsbruk kan innebära att miljöer där det funnits lång skoglig kontinuitet förlorar arter knutna till trädskiktet eller marklevande arter som kräver beskuggning. Spridning av till exempel aska och gödningsämnen i habitatet kan ge drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten. Ökad våtdeposition av kväve gör att habitatets vegetationssammansättning förändras med resultat att antalet vitmossor minskar, och andelen gräs, buskar och träd ökar. Samhällsbyggande med nya kommunikationsleder, anläggningar med mera kan förstöra eller skada habitatet, antingen som en direkt effekt eller genom anläggningsarbetet. Strandmiljöer och kärr som inte är så blöta kan hotas av igenväxning.

Nygårdsmyr är kraftigt igenvuxet och för tillfället förekommer det ingen typ av hävd. Igenväxning med vide (*Salix* sp.) samt utdikning har lett till dåliga hydrologiska förhållanden.

Bevarandemål

Arealen av Agkärr (7210) ska vara minst 32,45 hektar.

Myren ska ha en naturlig hydrologi utan påverkan från dräneringar. Området har en opåverkad hydrokemi i såväl våtmarken som tillrinningsområdet. I myrvidden dominerar och uppträder ensartade bestånd av ag över stora arealer (alternativt i vegetationsmosaiker med artrik och lågvuxen rikkärrsvegetation).

En tydlig vegetationszonering förekommer till följd av säsongsmässiga fluktuationer i vattenstånd. Karaktärsarten ag och typiska arter som höstspira, ängsnycklar, bläddror *Utricularia* spp., korvskorpionmossa och kransalger *Chara* spp. dominerar fält- och bottenskikt i våtmarken. Förekomsterna av karaktärsarten och de typiska arterna är varaktiga och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar. Inga massuppträdanden av bunkestarr, älgört, svärdsilja och viden *Salix* spp. förekommer.

Bevarandetillstånd

Icke gynnsamt. Igenväxning pågår i allt för hög grad samt att myren har kraftigt påverkad hydrologi och hydrokemi.

9010 - Taiga

Areal: 1,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 1,23 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I Nygårdsmyr förekommer Taiga i kanten av Natura 2000-gränsen i områdets östra och södra del. Förekomsten är liten.

Generell beskrivning

Naturtypen förekommer i boreal till boreonemoral zon på torr till blöt, och näringsfattig till näringsrik mark. Men trots variationen omfattar taigan till största del skogar belägna på surare och näringsfattig mark på moräner eller glacifluviala sediment. Taiga utgör majoriteten av barrskogen i den boreala regionen och är vida spridd över den.

Taigan betecknas normalt som urskogsartad skog, naturskog eller skog med naturskogskvaliteter. Med naturliga, gamla skogar menas skogar som har kvar en stor del av den naturliga skogens artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Dessa skogar kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning och bete, men de har aldrig omfattats av kalavverkningar. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. I en taigaskog är trädskiktets krontäckningsgrad normalt 30-100% och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg, men även små inslag av andra inhemska trädslag kan förekomma som t.ex. ek, bok och på fuktigare mark al. Naturtypen innefattar dessutom brandfält och stormfällningar, och dessa har ofta en lägre krontäckningsprocent. En taigaskogs hydrologi påverkas generellt inte starkt av markavvattning.

Taigan kan betraktas som en serie skogstyper med sinsemellan olika sammansättning och naturvärden beroende på abiotiska faktorer såsom markfuktighet och lokalklimat. En betydande del av taigan har i ett naturtillstånd påverkats av storskaliga dynamiska krafter, främst i form av brand men även översvämningar, väderfenomen och påverkan genom insekts- och svampangrepp. Ibland kan en skogstyp övergå i en annan typ genom störning eller succession, t.ex. då lövbrännor etableras efter brand i barrskog för att sedan övergår i bland- eller barrskog, eller då gran får ökad utbredning i tallmiljöer som inte brunnit på länge. Inom naturtypen västlig taiga kan nämnas flertalet undergrupper av skog, nämligen: granskog, tallskog, blandskog, triviallövskog samt kalmark och glest beskogad mark med mycket död ved efter störning (ex. brandfält) och mark i naturliga successionsstadier efter störning, (t.ex. barr-, löv- eller blandbrännor).

Gotland hyser den största sammanhängande arealen av kalkbarrskog dominerad av tall. Kalkbarrskogen är rik på örter, gräs och halvgräs, örnbräken och begynnande inslag av ris är mycket vanliga där betet upphört sedan länge. Dessa skogar är ibland öppna men ofta stadda i igenväxning; enbuskar tättnar och trädförnyringen har ökat efter betets frånvaro. På ön finns även taigatypskogarna hållmarkbarrskog och alvarskog.

Taigan hyser en rad hotade arter bland fåglar, mossor, lavar, svampar och evertebrater. Många av dessa arter är beroende av lång skoglig kontinuitet, gamla träd, flertalet trädarter, död ved, brandfält och förekomsten av olika skogliga successionsstadier. Torra och varma kalktallskogar har på Gotland visat sig hysa en mycket intressant fjärils- och skalbaggsfauna med många rödlistade arter. Bland rödlistade kärlväxter som ofta växer torrt på tunna jordar kan nämnas röd skogslilja, alpnäcklar, tovsippa, nipsippa och alvarstånds. Mycket karaktäristiska förnasvampar är olika jordstjärnor, t.ex. sträv jordstjärna samt andra speciella röksvampar som vit stjärkröksvamp. Bland mykorrhizasvampar som kan växa i torr tallskog

bör nämnas t.ex. svartgrön spindelskivling, tallvaxskivling, vinriska och lilaköttig taggsvamp.

Bevarandemål

Arealen av Taiga (9010) ska vara minst 1,23 hektar.

Ett påtagligt inslag av gamla granar och tallar, grova träd samt död ved i form av torrträd, torrakor och lågor ska förekomma. Stående och liggande död ved av olika trädslag och i olika nedbrytningsstadier ska förekomma rikligt. Skogen ska vara flerskiktad. Skogen utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik och naturliga störningsprocesser, så som självföryngring och att trädindivider dör av naturliga orsaker, stormfällning, insektsangrepp, översvämningar och brand.

Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Om betesdjur förekommer, eller vid ett eventuellt återinförande av betesdjur, hålls de så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan.

En naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Typiska arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

Dokumentation

ArtDatabanken, 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, Uppsala.

Cederberg, B. & Löfroth, M. (red.) 2000. Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000. – ArtDatabanken.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 1979. Översiktlig naturinventering, ornitologi. Planeringsavdelningen.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 1983. Nygårdsmyr, botanisk inventering. Naturvårdsenheten.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 1983. Inventering av insektsfaunan. Grustag i Träkumla och Stånga, Nygårdsmyr, lövskogsområde i Sproge. Naturvårdsenheten.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 1997. Våtmarker på Gotland. Livsmiljöenheten, Rapport nr 8 1997. Författare Magnus Martinsson.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Nygårdsmyr SE0340159.

Löfroth, M. 1991. Våtmarkerna och deras betydelse. Naturvårdsverket Rapport 3824. Naturvårdsverket förlag.

Naturvårdsverket. 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000.

Naturvårdsverket förlag.

Naturvårdsverket. 2003. Natura 2000 i Sverige. En handbok med allmänna råd. Naturvårdsverket förlag.

Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 2; Agkärr (7210) samt Taiga (9010).

Svensson, S. m. fl. 1999. Svensk fågelatlas. Vår fågelvärld, suppl. Nr 31. Sveriges ornitologiska förening, ArtDatabanken, Lunds universitet. Stockholm.

Lagtexter

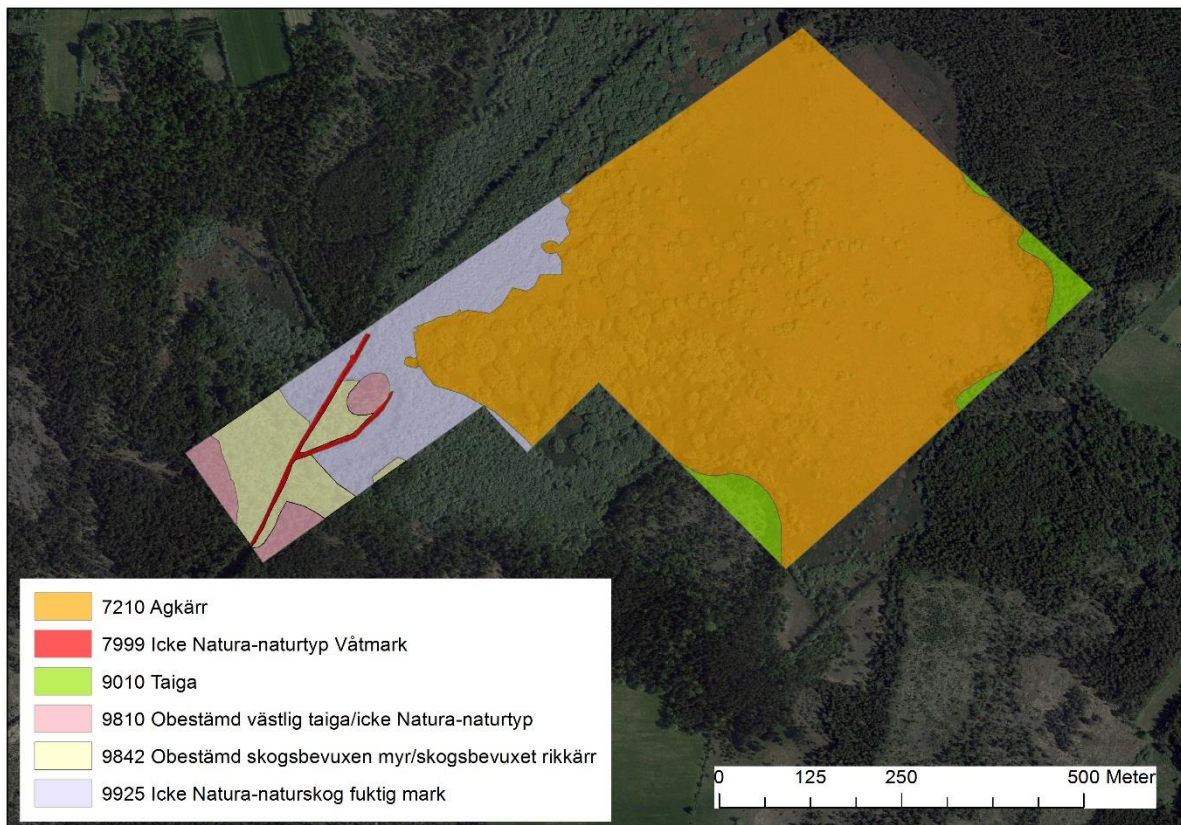
Art- och habitatdirektivet, Rådets Direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007. 7 kap. 27-29 §§ Miljöbalken (1998:808).

Bilagor

Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området Nygårdsmyr.

Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter som har gjorts i Natura 2000-området Nygårdsmyr.

Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området

Natura 2000-området Nygårdsmyr med utbrdning av naturtyperna; Agkärr (7210) och Taiga (9010). 9842 avser obestämd naturtyp. 7999, 9810 samt 9925 avser områden av icke Natura-naturtyp.

Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter i Natura 2000-området Nygårdsmyr

Denna lista innehåller data som hämtats från Artportalen 2018-11-02 (<https://www.artportalen.se/>). Det kan finnas rödlistade arter i området som nämns men inte återfinns här, detta beror då på att de inte har rapporterats i Artportalen från området.

Kärlväxter

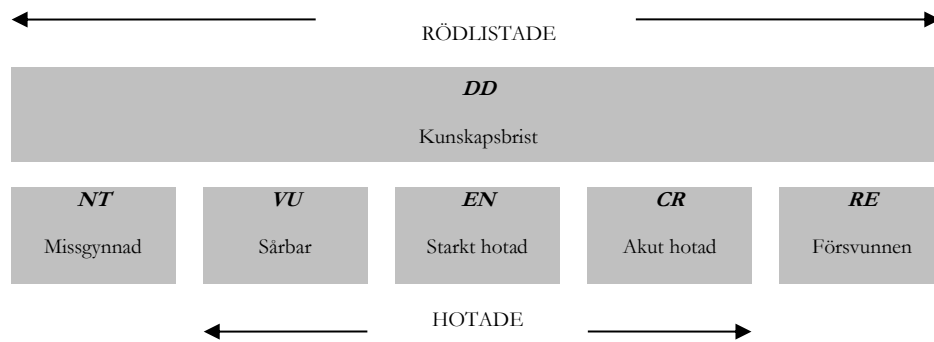
Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Consolida regalis</i>	Riddarsporre	NT
<i>Oenanthe fistulosa</i>	Pipstäkra	EN
<i>Polystichum aculeatum</i>	Uddbräken	EN

Skalbaggar

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Elaphrus uliginosus</i>	Bred groplöpare	NT
<i>Stenus glabellus</i>	Saknas	DD
<i>Trox sabulosus</i>	Sandknotbagge	VU

Fåglar

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Accipiter gentilis</i>	Duvhök	NT
<i>Anthus pratensis</i>	Ängspiplärka	NT
<i>Apus apus</i>	Tornseglare	VU
<i>Aquila chrysaetos</i>	Kungsörn	NT
<i>Buteo lagopus</i>	Fjällvråk	NT
<i>Carpodacus erythrinus</i>	Rosenfink	VU
<i>Chlidonias niger</i>	Svarttärna	VU
<i>Circus cyaneus</i>	Blå kärrhök	NT
<i>Circus pygargus</i>	Ängshök	EN
<i>Crex crex</i>	Kornknarr	NT
<i>Delichon urbicum</i>	Hussvala	VU
<i>Dryocopus martius</i>	Spillkråka	NT
<i>Emberiza citrinella</i>	Gulspurv	VU
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Sävspurv	VU
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Havsörn	NT
<i>Locustella fluviatilis</i>	Flodsångare	NT
<i>Locustella luscinioides</i>	Vassångare	NT
<i>Numenius arquata</i>	Storspov	NT
<i>Porzana porzana</i>	Småfläckig sumphöna	VU
<i>Regulus regulus</i>	Kungsfågel	VU
<i>Remiz pendulinus</i>	Pungmes	EN
<i>Sturnus vulgaris</i>	Stare	VU

Aktuella arters hotkategorier enligt den svenska rödlistan 2015.